

23. juli 2013

EM 2013/81

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat.

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt det stigende antal personer som fraflytter Grønland skal give anledning til en særlig indsats, både i forhold til de som flytter uden nogen særlig grund og meget spontant, og i særdeleshed i forhold til de som flytter fra Grønland til Danmark grundet sociale forhold.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

I Danmark ser man en vækst i antallet af personer født i Grønland bosiddende i Danmark. Danmarks Statistik laver hvert år en trækning som viser, at der hvert år er flere personer født i Grønland som er bosiddende i Danmark.

Hos de forskellige sociale initiativer over for socialt udsatte grønlændere opleves også denne vækst og De fire Grønlandske Huse i Danmark har i fællesskab sendt et bekymringsbrev til Naalakkersuisut om de mange personer, som ender med at have sociale problemer når de er flyttet fra Grønland til Danmark.

I brevet skriver husene:

”Det fire Grønlandske Huse i Danmark har i løbet af det seneste år oplevet stor stigning i antallet af tilflyttere fra Grønland, som havner i en socialt uholdbar situation i Danmark” og ”Tilsammen har socialafdelingerne i De Grønlandske Huse i 2012 været i kontakt med flere end 300 personer fra Grønland, der i dette år er flyttet til Danmark, uden at have bolig her, uden at have arbejde eller andet forsørgelsesgrundlag, og i langt de fleste tilfælde uden udsigt til nogensinde at kunne klare sig i det danske samfund”.

Også en undersøgelse fra SFI viser, at der er mange af de grønlændere som kommer til Danmark, som ender som socialt udsatte, og disse personer ofte ikke var i kontakt med de sociale myndigheder i Grønland inden de forlod landet (SFI: Væk fra Grønland - Udsatte grønlændere, der er flyttet til Danmark med deres børn, 2011).

De forskellige sociale initiativers og projekters medarbejdere oplyser desuden, at mange grønlændere som flytter til Danmark uden i forvejen af have job eller bolig, oplever, at græsset ikke var grønner på den anden side, sådan som de ellers havde forestillet sig. Alt for ofte ender disse personer derfor med, at blive socialt udsatte og i nogle tilfælde hjemløse.

De Grønlandske Huse skriver yderligere i deres bekymringsbrev, at:

”Gruppen omfatter familier med børn, unge og ældre, enlige og par. Men fælles for dem er, at de i ganske mange tilfælde flytter fra en stabil og ressourcefuld situation i Grønland, med arbejde, bolig, og tilstrækkelig sproglige, sociale og uddannelsesmæssige kompetencer til at kunne klare sig i Grønland, men der er dog også en gruppe som har haft massive problemer

allerede i Grønland”.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi som danske statsborgere til hver en tid har ret til at flytte mellem landene i Rigsfællesskabet, og der skal altid være plads til den mobilitet vi har i vores bosætningsmønster. Men der er noget der peger på, at der er behov for en indsats over for den stigende fraflytning. Indsatsen bør ske i samarbejde med de grønlandske kommuner.

Det danske socialministerium er netop nu ved at udarbejde en strategi vedrørende socialt udsatte grønlændere i Danmark. Baggrunden for denne nationale strategi er, at der ikke over for tilflyttere med dansk statsborgerskab fra Grønland ydes en integrationsindsats på samme måde som der gøres over for andre etniske minoriteter, som har andet statsborgerskab end dansk.

Gennem årene er der dog gjort meget for at dæmme op for de sociale problemer som personer fra Grønland kan møde når de er flyttet til Danmark. Senest har den danske socialminister og Naalakkersuisoq for sociale anliggender besluttet at indføre en underretningspligt mellem grønlandske og danske kommuner, når personer med kontakt til de sociale myndigheder flytter til eller fra enten Grønland eller Danmark.

Der bør og skal dog gøres mere, også fra grønlandsk side, for dels at mindske fraflytningen fra Grønland, og dels for at sikre, at der i systemet er gjort nok for at oplyse om, hvilke forhold man kan møde i Danmark når man flytter dertil.

Jeg fremsætter denne forespørgselsdebat i håb om, at vi i Inatsisartut kan tage hul på en generel debat om grønlandske borgeres fraflytning til Danmark og om de problemer som mange grønlændere møder når de flytter til Danmark, og som efterhånd er blevet påpeget flere steder fra.